

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/35/2016
Identifikačné číslo spisu: 4016200035
Dátum vydania rozhodnutia: 13.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4016200035.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľa: A. E., U. B. XXX/XX, E. H. D., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 - 10, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 7. marca 2016, č.k. 23Sd/21/2016-16, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 7. marca 2016, č. k. 23Sd/21/2016-16, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom zo 7. marca 2016, č.k. 23Sd/21/2016-16, potvrdil rozhodnutie zo 6. júla 2015, č. XXX XXX XXXX 0, ktorým odporkyňa rozhodla o odňatí invalidného dôchodku od 12. augusta 2015 podľa § 70 a § 112 ods. 2 a 6 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že podľa § 112 ods. 2 a 6 zákona o sociálnom poistení sa dávka odníme, ak zanikol nárok na dávku a to odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa dávka už vyplatila. Pretože podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne Levice z 29. júna 2014 nie je navrhovateľ od 29. júna 2015 invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, nárok na invalidný dôchodok mu zanikol. Odborný posudok o invalidite z 29. júna 2015 tvorí prílohu rozhodnutia.

Krajský súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa proti preskúmanému rozhodnutiu o odňatí invalidného dôchodku na základe EMG vyšetrenia z 29. júna 2015 nebol dôvodný.

Navrhovateľ, držiteľ vodičského oprávnenia, bol za invalidného dôchodcu uznaný od 16. júna 2006 so 70% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre ľahkú mentálnu retardáciu a zhubný nádor močového mechúra. V roku 2007 mu bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšená na 75%, nakoľko po chemoterapii farmarubicínom došlo k zhoršeniu polyneuropatie dolných končatín.

Pri kontrolnej lekárskej prehliadke v júni 2015 posudkový lekár sociálneho poistenia požiadal o doplnenie lekárskeho vyšetrenia navrhovateľa, konkrétne o neurologické vyšetrenie, EMG vyšetrenie, urologické a psychiatrické vyšetrenie. Podľa predloženej zdravotnej dokumentácie sa navrhovateľ podrobil opakovanej operácii močového mechúra - transuretrálnej resekcii v roku 2006 a v roku 2013 pre papilokarcinóm močového mechúra. Pooperačný priebeh bol primeraný až na ťažkosti s močením. Novo doložené vyšetrenia dokumentujú výrazné zlepšenie zmiešanej polyneuropatie z ťažkého na ľahký stupeň. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pri ľahkej polyneuropatii dolných končatín je 30%. Ochorenie chrbtice je s ľahkou, nanajvýš stredne ťažkou funkčnou poruchou, bez prejavov koreňového dráždenia. Psychiater pri vyšetrení naďalej popisuje ľahkú mentálnu zaostalosť, súčasne dokumentuje poruchu osobnosti a poruchu správania. Mentálna retardácia však nikdy nebola objektívne potvrdená psychologickým vyšetrením. Mentálna úroveň navrhovateľa mu dovoľovala získať vodičské oprávnenie, čo by pri mentálnej retardácii ľahkého stupňa nebolo možné. Uvedené ochorenia nezvyšujú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Zdravotný stav navrhovateľa neodôvodňuje naďalej trvanie invalidity.

V súdnom konaní zdravotný stav navrhovateľa posúdil posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia v Banskej Bystrici dňa 12. januára 2016 so zhodným záverom, že navrhovateľ už nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom o poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu pre rozhodujúce zdravotné postihnutie kapitola VI oddiel A položka 10 písm. a/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení - choroby nervového systému, postihnutie mozgu, zápalové choroby mozgu a miechy, polyradikuloneuritídy a polyneuropatie ľahká forma je 30%.

Nové skutočnosti, ktoré by pri doterajšom posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľa neboli známe a zhodnotené a ktoré by prípadne odôvodňovali ďalšie doplnenie posudku krajský súd nezistil. Podľa § 250q ods. 2 O.s.p. napadnuté rozhodnutie odporkyne ako vecne správne a vydané v súlade so zákonom potvrdil.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že neúspešnému navrhovateľovi ich náhradu nepriznal.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie namietajúc zhoršený zdravotný stav. K odvolaniu pripojil neurologický nález zo 16. marca 2016.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa proti rozsudku krajského súdu sa nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 491 ods. 1, 2 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej

ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o odňatí invalidného dôchodku podľa § 70 a §71 zákona o sociálnom poistení od 12. augusta 2015, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav navrhovateľ nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok (§ 71 ods. 2 zákona o sociálnom poistení).

Podľa § 71 ods. 3 veta prvá zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 74 ods. 4, 5, 6, zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

- a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Odvolací súd, zhodne ako krajský súd mal z obsahu pripojených spisov preukázateľne zistené, že dňa 16. júna 2006 bol navrhovateľ uznaný invalidným s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 70%. Pre rozhodujúce zdravotné postihnutie - ľahká mentálna retardácia (IQ 62) kapitola V položka 6 písm. a/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení bola určená 60% poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a pre iné zdravotné postihnutie 10%. Posudzovaný nikde neopracoval.

Zdravotný stav bol na základe kontrolnej lekárskej prehliadky určenej na 1. jún 2007 posudkovou lekárkou sociálneho poistenia posúdený dňa 14. novembra 2007. Pre novo určené rozhodujúce zdravotné postihnutie - polyneuropatia ťažká forma podľa kapitoly VI oddiel A položka 10 písm. c/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení bola určená 70% miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a pre iné zdravotné postihnutie - ľahká mentálna retardácia kapitola V položka 6 písm. a/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení bola táto miera zvýšená o 5% na výslednú 75% mieru od 14. novembra 2007. Z posudku posudkovej lekárky sociálneho poistenia (zo 14. novembra 2007) nepochybne vyplýva, že posudzovaný navrhovateľ bol mentálne retardovaný, a že onkologické ochorenie sa javilo stabilizované, podliehajúce len k dispenzarizácii, preto posudkovo hodnotené nebolo. Totožný posudkový záver bol prijatý posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Levice, aj dňa 24. novembra 2009 a 13. mája 2013. To znamená, že dňa 13. mája 2013 bol navrhovateľ uznaný invalidným so 75% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre polyneuropatiu, ťažkú formu (70%) a ľahkú mentálnu retardáciu (5%).

Mimoriadna kontrolná lekárska prehliadka bola dňa 29. júna 2015 vykonaná na základe nariadenia Sociálnej poisťovne, ústredia Bratislava (odporkyne) z dôvodu podozrenia z trestného činu subvenčného podvodu. Za najzávažnejšie ochorenie bola podľa posudkovej lekárky sociálneho poistenia dokumentovaná polyn neuropatia periférnych nervov dolných končatín ľahkého stupňa. Časovým odstupom ako komplikácia postchemotickej terapie bola uvádzaná progredujúca polyneuropatia, ktorá posledným EMG vyšetrením nebola potvrdená, resp. pretrváva len chronická axonálna lézia periférnych nervov dolných končatín ľahkého stupňa.

Podľa § 112 zákona o sociálnom poistení výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

Vychádzajúc z dikcie ustanovenia § 71 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, v zmysle ktorého dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok, odvolací súd zhodne ako krajský súd dospel k záveru, že posudzovanými navrhovateľom predloženými lekáorskými správami z odborných vyšetrení, hlavne správa z EMG vyšetrenia z júna 2015 nebola potvrdená progredujúca polyneuropatia.

Potvrdilo sa len chronické axonálne poškodenie vyšetovaných nervov dolných končatín ľahkého stupňa. Uvedené vyšetrenie dokumentuje výrazné zlepšenie zmiešanej polyneuropatie z ťažkého na ľahký stupeň. Z uvedeného dôvodu posudkoví lekári sociálneho poistenia určili rozhodujúce zdravotné postihnutie správne a zákonne, keď ho zaradili do kapitoly VI oddiel A položka 10 písm. a/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení a tejto chorobe zhodne určili 30% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pokiaľ je navrhovateľ držiteľom vodičského oprávnenia, čo bolo v konaní nesporne zistené, za zákonný považoval odvolací súd aj postup pri neurčení iného zdravotného postihnutia a postupu odporkyne podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení, keď sa niekoľko rokov prezentovaná ľahká mentálna retardácia ďalej (od 29. júna 2015) už nepovažuje za iné zdravotné postihnutie. Odporkyňou vykonaného dokazovania je nepochybne preukázané, že mentálna retardácia u navrhovateľa nikdy nebola objektívne potvrdená psychologickým vyšetrením. Mentálna úroveň mu dovoľovala získať vodičské oprávnenie, čo by pri mentálnej retardácii ľahkého stupňa podľa názoru posudkového lekára sociálneho poistenia nebolo možné.

Vzhľadom na uvedené dôvody, odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 a s § 219 ods. 1, 2 OSP a s § 491 ods. 1 a 2 a § 492 ods. 2 SSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP, lebo navrhovateľ nebol v konaní úspešný a odporkyňa náhrada trov konania zo zákona nepatrí.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.